

ENHET
Enheten för Avtalsfrågor
HANDLÄGGARE
Renée Andersson

DATUM
2020-06-08
ERT DATUM
2020-04-29

DIARIENUMMER
20200163
ER REFERENS
Fi2020/01995/FPM

Finansdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Yttrande över promemorian ”En översyn av regleringen för tjänstepensionsföretag”

LO har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerade promemoria och lämnar härmed följande synpunkter.

En sammanfattning av LOs synpunkter

Inledningsvis vill LO framhålla nödvändigheten av att regeringen och berörd myndighet även framledes har ett nära samarbete med arbetsmarknadens parter och berörda tjänstepensionsföretag.

LO tillstyrker i stort förslagen och bedömningarna i promemorian men vill att regeringen beaktar följande synpunkter.

LO delar regeringens bedömning att det totala kapitalbehovet till följd av solvensregleringen, dvs. värdet av åtagandena och det riskkänsliga kapitalkravet sammantaget, landar på en acceptabel nivå.

LO anser dock att det även framöver är nödvändigt att beakta det totala kapitalbehovet till följd av solvensregleringen, för det fall att justeringar i föreskrifterna övervägs. Regeringen bör därför ytterst ha en beredskap att säkerställa att det riskkänsliga kapitalkravet är ändamålsenligt utformat genom att vid behov göra nödvändiga förordningsändringar.

LO menar att utgångspunkten i en diskussion om framtida förändringar i Solvens II-regelverket måste vara att det är självklart att eventuella förändringar i detta aldrig per automatik ska genomföras på motsvarande sätt för tjänstepensionsföretag.

LO välkomnar regeringens förslag om att kollektivavtalsparterna, även i relation till tjänstepensionsföretag, ska kunna avtala om vilken information som ska lämnas samt när, hur och av vem informationen ska lämnas. LO vill dock att den ytterligare avtalsfrihet som finns i informationsföreskrifterna för försäkringsföretag även ska gälla för tjänstepensionsföretag.

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

LO anser att det behöver förtydligas att då parterna utnyttjar avtalsfriheten innebär det också att de tar över ansvaret för informationsgivningen i den utsträckning som följer av avtalet, och att det då inte längre ska anses vara utlagd verksamhet från tjänstepensionsföretaget.

LO anser att om ett förtydligande ska göras avseende försäkringar för förtroendevalda så bör bestämmelsen utvidgas till att gälla samtliga förtroendevalda.

Inledning

LO har, tillsammans med övriga parter på svensk arbetsmarknad, tagit på sig ett stort ansvar för att säkerställa att de kollektivavtalade tjänstepensionsförmånerna ger den avsedda extra tryggheten till de anställda. Parterna har för detta ändamål gemensamt skapat både administrativa system och samägda försäkringsföretag som meddelar tjänstepensionsförmåner. Dessa har fungerat mycket bra under många decennier och väl tillgodosett kraven på kostnadseffektivitet, informationsgivning och trygghet.

LO har därför ett särskilt intresse av att tillse att regelverket för tjänstepensionsföretag utformas på ett sådant sätt så att det inte försvårar eller försämrar möjligheterna att tillhandahålla kollektivavtalade tjänstepensionsförmåner.

LO vill därför framhålla nödvändigheten av att regeringen och berörd myndighet även framledes, på det sätt som skett i samband med framtagandet av denna promemoria, har ett nära samarbete med arbetsmarknadens parter och berörda tjänstepensionsföretag. Det gäller exempelvis vid utformningen av föreskrifter till lagen för tjänstepensionsföretag och vid en eventuell framtida revidering av tjänstepensionsdirektivet och påföljande lagändringar.

Synpunkter på förslagen

LO tillstyrker i stort förslagen och bedömningarna i promemorian men vill att regeringen beaktar följande synpunkter.

4. Solvensregleringen för tjänstepensionsföretag

Finansinspektionen har, efter den kritik som framfördes då förslaget till föreskrifter för tjänstepensionsföretag remitterades, gjort nödvändiga förändringar i dessa. LO delar regeringens bedömning att detta innebär att det totala kapitalbehovet till följd av solvensregleringen, dvs. värdet av åtagandena och det riskkänsliga kapitalkravet sammantaget, landar på en acceptabel nivå.

LO anser dock att det även framöver är nödvändigt att beakta det totala kapitalbehovet till följd av solvensregleringen, för det fall att justeringar i föreskrifterna övervägs. Exempelvis är det vid infasningen av att den s.k. långsiktiga jämviktsräntan ska beräknas på ett mer realistiskt sätt jämfört med hur den bestäms i trafikljusmodellen viktigt att den typen av avvägningar görs. Det bör inte vara så att syftet med den nivå som har bestämts i lag för det riskkänsliga kapitalkravet inte i praktiken uppnås på grund av förändringar som rör hur åtagandena ska värderas. Regeringen bör därför ytterst ha en beredskap att säkerställa att det riskkänsliga kapitalkravet är ändamålsenligt utformat genom att vid behov göra nödvändiga förordningsändringar.

Regeringen konstaterar att en översyn av Solvens II-regelverket inletts på EU-nivå där en fråga som behandlas är om det även fortsättningsvis ska finnas ett golv i beräkningen av kapitalkravet för marknadsrisk. Regeringen menar att det är lämpligt att en diskussion om eventuella ändringar för tjänstepensionsföretagens del förs först när det står klart vilka lärdomar som kan dras från debatten på EU-nivå. Regeringen anser att eftersom det nu har skapats en särskild sektorsreglering för den svenska tjänstepensionsmarknaden är det inte självklart att förändringar som görs i Solvens II-regelverket ska genomföras på motsvarande sätt för tjänstepensionsföretag.

LO menar att utgångspunkten i en sådan diskussion måste vara att det är självklart att eventuella förändringar i Solvens II-regelverket aldrig per automatik ska genomföras på motsvarande sätt för tjänstepensionsföretag. Lagen om tjänstepensionsföretag genomför EUs andra tjänstepensionsdirektiv och vilar således på ett för tjänstepensionsföretag särskilt utformat regelverk, inte Solvens II-regelverket. Det faktum att lagstiftaren har valt att, som ett nationellt tillägg, införa ett riskkänsligt kapitalkrav som går utöver tjänstepensionsdirektivets kapitalkrav, kan inte tas som intäkt för att harmonisera detta fullt ut med Solvens II-regelverket. Utgångspunkten måste istället alltid vara tjänstepensionsföretagens särskilda förutsättningar.

5. Avtalsfrihet ifråga om den information som lämnas vid kollektivavtalad tjänstepension

LO välkomnar regeringens förslag om att kollektivavtalsparterna, även i relation till tjänstepensionsföretag, ska kunna avtala om vilken information som ska lämnas samt när, hur och av vem informationen ska lämnas. Regeringen menar att i detta avseende vore det olyckligt om olika regler skulle gälla för tjänstepensionsföretag och försäkringsföretag, då båda kan tillhandahålla kollektivavtalad tjänstepension. LO delar den uppfattningen.

I Finansinspektionens informationsföreskrifter för försäkringsföretag (FFFS 2011:39) finns dock även en möjlighet för dem att avtala med kollektivavtalsparterna eller andra som kan anses företräda försäkringstagarna om

vilken information som ska lämnas och hur och av vem, för andra kollektivavtalsgrundade försäkringar eller grupp-försäkringar. LO menar att det finns skäl att, utöver den föreslagna, medge även denna avtalsfrihet också för tjänstepensionsföretag.

LO anser dock att för att avtalsfriheten ska få den avsedda effekten bör regeringen tydliggöra i motiven att då parterna utnyttjar avtalsfriheten innebär det också att de, och den informationsgivare de utser, tar över ansvaret för informationsgivningen i den utsträckning som följer av avtalet. Tjänstepensionsföretaget fråntas därmed sitt ansvar i samma utsträckning och det ska således inte anses vara utlagd verksamhet från tjänstepensionsföretaget.

6. Försäkringar för egenföretagare och vissa förtroendevalda

I promemorian görs bedömningen att det inte kan anses strida mot andra tjänstepensionsdirektivet att ett tjänstepensionsföretag meddelar försäkringar som tecknas av en kommun eller en region för förtroendevalda. För att det inte ska råda någon tvekan om att denna möjlighet finns föreslår regeringen ett förtydligande om det i lagen.

LO anser att förslaget i sin nuvarande utformning har fått ett för snävt innehåll gällande förtroendevalda. Förtroendevalda finns i fler verksamheter än i kommuner och regioner och motsvarande försäkringar finns för dessa, såsom exempelvis för riksdagsledamöter, nämndemän i domstol och förtroendevalda hos arbetsmarknadens parter.

LO har svårt att se någon skillnad mellan försäkringar för dessa sistnämnda förtroendevalda och de som är verksamma i kommuner och regioner. Eftersom dessa försäkringar har ett tydligt samband med yrkesutövning, delar LO bedömningen att såväl dessa försäkringar som försäkringar för förtroendevalda inom kommuner och regioner kan utgöra tjänstepensionsförsäkringar enligt lagen om tjänstepensionsföretag redan i dess nuvarande lydelse. Med det i promemorian föreslagna tillägget i 1 kap. 4 § andra stycket 2 finns en uppenbar risk att det istället kan komma att tolkas motsatsvis. Om ett förtydligande ska göras föreslås därför att bestämmelsen utvidgas till att gälla samtliga förtroendevalda.

Med vänlig hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Karl-Petter Thorwaldsson

Renée Andersson
Handläggare